

Tárgy: Beszámoló a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat által ellátott egészségügyi és szociális tevékenységről
Előterjesztő: Megyeriné Pénzes Mária VHSZSZ igazgató
Készítette: Gyökér Gyöngyi titkársági ügyintéző
Véleményező Ügyrendi és Humánügyi Bizottság
Bizottság: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
Melléklet: Beszámoló
Tervezett döntés: 1 db határozat
Döntés: Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2024. október 28-i nyílt ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 2024. évi munkatervében meghatározott október 28-i testületi ülés egyik fő napirendi pontjaként fogadta el a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat által ellátott egészségügyi és szociális tevékenységről szóló beszámolót.

Megyeriné Pénzes Mária, az intézmény igazgatója megküldte a beszámolót, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően fogadja el az alábbi határozati javaslatot:

Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat által ellátott egészségügyi és szociális tevékenységről szóló beszámolót elfogadja, és megköszöni az intézmény dolgozói által végzett munkát.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értesítésre azonnal

Mezőberény, 2024. október 18.

Siklósi István sk.
polgármester

Jogi ellenjegyzés:

Pénzügyi ellenjegyzés:

Tárgy: Előterjesztés - beszámoló megküldése

Feladó: <human@mezobereny.hu>

Dátum: 2024. 10. 16. 17:25

Címzett: 'Mezőberény Város Önkormányzata' <info@mezobereny.hu>

CC: 'dr. Fábíán Judit' <fabian.judit@mezobereny.hu>, 'Gyöker Gyöngyi' <gyoker.gyongyi@mezobereny.hu>

Tv. 2024
Gyöker Gyöngyi

Kedves Judit!

Csatoltan küldöm a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat szociális és egészségügyi tevékenységéről szóló beszámolóját.

Üdvözlettel:

Megyeriné Pénzes Mária
igazgató

Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat

5650 Mezőberény, Juhász Gyula u 1.
Tel.: 06-66/515-528; Fax: 66/515-536
Web: www.human.mezobereny.hu

— Mellékletek: —

VHSZSZ szoc., eü. beszámoló 2024. október.pdf

1,8 MB

Szoc. eü. beszámoló megküldése VHSZSZ.pdf

47,1 KB

ÉRKEZETT 2024 OKT 17./12559

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: I 2755-4		Melléklet:	
Érkezett: 2024 OKT 17.			
Előszáml:	Utószáml:	Előadó:	
		Gy-Gy	

Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat

5650 Mezőberény, Juhász Gy. u. 1. • Fax: 66/515-536 • Tel.: 66/515-528; 06-70/400-2499

e-mail: human@mezobereny.hu; web: www.human.mezobereny.hu

Ágazati azonosító: S0026762; OM azonosító: 880186

Mezőberény Város Önkormányzati
Képviselő-testülete
részére
Mezőberény
Kossuth tér 1.

Ikt.sz.: K-268/2024.

Tárgy: Humánsegítő Szolgálat
beszámolójának megküldése

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92/B §-a értelmében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója többek között ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, melyhez mellékelten megküldöm a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat beszámolóját az intézmény által ellátott szociális és egészségügyi tevékenységekről.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy beszámolónkat megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Mezőberény, 2024. október 16.

Tisztelettel:

Megyeriné Pénzes Mária
Megyeriné Pénzes Mária
igazgató

Beszámoló

*a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat által ellátott
egészségügyi és szociális tevékenységekről*

2024. október

Tartalom

1) Szociális alapszolgáltatások	3
1.1) Tanyagondnoki szolgálat.....	3
1.2) Étkeztetés.....	5
1.3) Házi segítségnyújtás.....	6
1.4) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	8
1.5) Idősek nappali ellátása	10
1.6) Támogató Szolgálat.....	112
2) Szociális szakosított ellátás.....	13
2.1) Idősek Otthona	13
3) Egészségügyi alapellátások.....	17
3.1) Iskolaegészségügyi ellátás	17
3.2) Otthoni szakápolás	23
3.3) Háziorvosi ellátás	22
4) Egészségügyi szakellátás.....	267
4.1) Laboratórium.....	27
5) Humán erőforrás fejlesztése	28

1.) Szociális alapszolgáltatások

1.1) Tanyagondnoki szolgálat

A tanyagondnoki feladatellátás célja a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A lakosok közül sokan rendszeresen, hetente többször is kérik a szolgáltatást, de többen vannak, akik csak alkalmanként igénylik.

A lakosságszám csökkenés a tanyavilágban is megfigyelhető. 2019-ben a külterületen életvitelszerűen élők száma 259 fő volt, jelenleg a számuk nem éri el a 200 főt. Bár az elmúlt években több fiatal család is kiköltözött a perifériára, még mindig a 60 év felettek aránya a legmagasabb. Ez a létszám 85 háztartást foglal magába, melyből továbbra is szinte ugyanaz a 44 család veszi igénybe a szolgáltatást.

A tanyagondnoki szolgálat keretében leggyakrabban ellátott feladatok:

- Gyermek nevelési- oktatási intézménybe történő szállítása mindennapi feladat.
- Felnőttek és gyermekek egészségügyi intézménybe szállítása heti rendszerességgel történik.
- Külterületen élő idősek hozzásegítése az idősek nappali ellátásának igénybevételéhez, rendszeres beszállítás programokra, programok szervezésében, valamint lebonyolításában való részvétel hetente több alkalommal.
- Gyógyszerek felírása, kiváltása és házhoz szállítása az igényeknek megfelelően történik.
- Bevásárló utak szervezése személyszállítással, illetve kérésre bevásárlás, valamint ivóvíz kiszállítása havonta több alkalommal.
- Mentális gondozás.
- Védőnő, családsegítő szállítása a külterületen élő családokhoz.
- Ügyintézés, nyomtatványok kitöltésének segítése és továbbítása.
- Napi egyszeri meleg étel házhoz szállítása.
- Információk gyűjtése és nyilvántartása hivatalok, intézmények, különböző szolgáltatások elérhetőségéről, továbbá szórólapok, hirdetések, a Hírmondó eljuttatása a külterületi lakosok tájékoztatása érdekében.

A tanyagondnok az elmúlt évben is hatékonyan segítette a Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat munkáját, aktív tagja volt a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszernek. A jelzőrendszer első tagja, a terepen van, jelzi a problémát a kapcsolatrendszerén keresztül az illetékes szakember, más alapszolgáltatás irányába. A kontaktus, a beszélgetés, a bizalmi kapcsolat ápolása időigényes, és ez teremti meg a jelzőrendszer első alapját. A tanyagondnok tevékenysége összetett, sokrétű, számos problémát helyben old meg.

A tanyagondnok 2024. márciusában Mórahalmon, júniusban Magyardombegyházán részt vett a falu- és tanyagondnokok találkozóján. A programon bemutatásra került a mórahalmi, illetve a magyardombegyházi tanyagondnoki szolgálat munkája, tájékoztatást hangzott el a falugondnokok foglalkoztatásával és feladatellátásával kapcsolatos hatályos jogszabályokról, valamint a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének aktuális híreiről. Kötetlen beszélgetés formájában

saját tapasztalataikat, munkájukkal kapcsolatos nehézségeiket, jó gyakorlatokat osztották meg egymással a megjelentek.

A TSZR2021-2-2302- Csongrád-Csanád-Békés vármegye Szakmafejlesztési Hálózat falugondnoki és tanyagondnoki szakmaterület térségi műhelymunkának 2024. március 26. napján intézményünk Alapszolgáltatási Központja adott otthont, ahol Szerencsi Károly konzorciumi módszertani munkatárs a szakmafejlesztési hálózat létrejöttét, felépítését, célkitűzéseit, a falugondnoki és tanyagondnoki szakmaterület országos munkacsoport munkáját ismertette, kiemelten a készülő szakmai ajánlások kidolgozásának a fontosságára. A regionális műhelymunkák lehetőséget adnak a rendszerszintű szakmai problémák, lokális szakmai kérdések, ügyek, problémák beazonosítására, melyek a további ajánlásokhoz támpontokat nyújthatnak.

Intézményünk Alapszolgáltatási Központjában 2024. április 23-án tanyafórumot tartottunk. A rendezvény célja, hogy a külterületi lakosoknak lehetőség nyújtásunk a felmerülő kérdések, problémák közvetlen megbeszélésére, megválaszolására.

A fórumon meghívottként jelen volt Siklósi István, Mezőberény Város polgármestere, Jakusovszki Zoltán a Mezőberényi Rendőrőrs őrsparancsnoka, Gál Nikolett a Mezőberényi Polgárőr Egyesület elnöke, valamint a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének képviselőjében Csörsz né Zelenák Katalin, és Sümeginé Ország Edit.

A tanyagondnok beszámolt a feladatairól, az elmúlt időszakban elért eredményekről, kiemelten a külterületi háztartási hulladékszállítás problémájának megoldását.

A külterületi lakosok által felvetett témaként megbeszélésre került az illegális hulladéklerakás, a külterületi utak minősége, a közbiztonság kérdésköre, egy külterületen lévő közkút esetleges újra nyitása, a lomtalanítás, valamint a mozgóurna igénylésének lehetősége.

Személyi feltételek

A szolgáltatás biztosítását egy fő tanyagondnok látja el, aki rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges falu- és tanyagondnoki alapképzésen megszerzett ismeretekkel. Ezen túlmenően megfelelő helyismerettel, kapcsolatrendszerrel, kompetenciákkal és segítő személyiséggel rendelkezik. 2024. augusztusában a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete a falu- és tanyagondnoki képzésben résztvevők mentorálása céljából senior tanyagondnoknak kérte fel Mezőberény tanyagondnokát, Rauné Hegedűs Évát.

Tárgyi feltételek

A tanyagondnok rendelkezésére áll egy informatikai eszközökkel jól felszerelt iroda az intézmény Alapszolgáltatási Központjában. A külterületre történő eljutást egy Skoda Yeti gépkocsi segíti, mely a Hankook cég gumibroncs adományozási pályázatának köszönhetően téli és nyári autógumi garnitúrával van felszerelve. Szükség esetén a nagyobb beszerzések, bevásárlások kiszállítására a tanyagondnok számára utánfutó is igénybe vehető. A gépkocsiban különböző méretű biztonsági gyermekülések teszik lehetővé a gyermekek nevelési-oktatási intézményekbe történő szállítását. Thermoládában biztosított az étel, a gyógyszerek higiénikus szállítása. Az intézmény tulajdonát képező kertészeti gépek, szerszámok a tanyasi lakosok környezetének rendben tartását szolgálják, melyeket kizárólag az intézmény munkatársa használ. A GPS-el feltelepített tablet a szórványtanyák közötti eligazodást segíti. A tanyán élő lakosok ellátásához rendelkezésre áll továbbá egy betegemelő, mely a magatehetetlen személyek helyváltoztatását segíti.

1.2) Étkeztetés

Étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosítunk azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai, vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt. Az étkeztetés szolgáltatási formája szociális konyha.

Az ételt a Prizma Junior Zrt. biztosítja. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a szakorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetést biztosítunk, ezzel is segítve a mindennapok nehézségeinek megküzdésében a beteg, idős lakosokat.

Az étkeztetés biztosításának módja az étel: kiszolgálással egyidejű helyben fogyasztással, elvitelének lehetővé tételével, lakásra szállításával.

Az ételek kerékpárral történő kiszállítása az egyre forróbb nyári melegben fokozott kockázatot jelent. A melegen kívül más időjárási viszonyok is nehezítik az étel házhoz szállítását. Az eső, a szél, a jeges, csúszós útburkolat egy kerékpáros ételszállítás viszonylatában igen balesetveszélyes.

Ellátási terület: Mezőberény közigazgatási területe.

Kiemelt figyelmet fordítunk az ételhordók fertőtlenítő mosogatására, az intézményben folyó takarításra, különös tekintettel a tálalókonyhára. Az igénybevevők részére az intézmény bejáratánál továbbra is biztosított a kézfertőtlenítés lehetősége.

1. táblázat Az étkeztetést igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint

Év	60 alatt		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2020.	1	0	1	14	5	11	1	14	1	5	53
2021.	2	1	4	11	6	17	4	13	0	3	61
2022.	1	1	6	9	6	22	4	18	2	5	74
2023.	2	1	4	5	4	14	3	17	1	3	54
2024.09.30.	1	1	1	3	3	15	3	14	1	3	45

Az új felvételek számában a tavalyi évhez viszonyítottan nem mutatkozik változás (2023-ban 12 fő, 2024.09.30-ig 11 fő), azonban a lezárások számában csökkenés figyelhető meg (2023-ban 19 fő, 2024.09.30-ig pedig 12 fő). A tavalyi évben az ellátásukat megszüntetni kérők 44 %-a az étel minőségét és változatosságát kifogásolta, ehhez képest 2024-ben ugyanebből az okból kifolyólag csak két ember kérte a megszüntetést, ami az összes lezárás viszonylatában 16%-ot fed le, valamint 75%-ban a bentlakásos otthonba költözés indokolta az ellátás megszüntetését. Az adatokból kitűnik, hogy az elégedetlenség alapján történő lemorzsolódás a tavalyi évben megtörtént. Azon személyek, akik már a 2023-as évben is tőlünk vették igénybe a napi egyszeri étel biztosítását, azok szinte mindannyian a mai napig igénylik az ellátást.

Az étkeztetés intézményi térítési díja 2024. január 01-jétől 895.-Ft/nap, a kiszállítási díj 100.-Ft/alkalom.

Személyi feltételek

Az étkeztetés helyben történő biztosítását, illetve a kiszállítás és elvitel előkészítését 2 fő közfoglalkoztatott kiegészítő alkalmazott és a nappali ellátásban dolgozó munkatársak végzik. A kiszállítást igénylők részére 2 fő közfoglalkoztatott szállítja ki az ebédet.

Tárgyi feltételek

Az Alapszolgáltatási Központban biztosított a higiénikus és kulturált étkezés lehetősége. A vonatkozó előírásoknak megfelelően az étel tárolásához, elfogyasztásához, szükség esetén melegítéséhez megfelelő tárgyi eszközök állnak rendelkezésre. Biztosított továbbá az ellátást igénybe vevők számának megfelelően a kézmosási lehetőség és a nemenként elkülönített illemhely is. A korábban beszerzett mosogatógép könnyebbséget jelent a konyhai feladatok ellátásában. Az ételek kiszállításához intézményi kerékpár biztosított.

1.3) Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében az ellátottak részére, saját háztartásukban nyújtunk alapvető ápolási, gondozási feladatokat, segítjük az önálló háztartás, életvitel fenntartását, a lakókörnyezet higiénés körülményeinek a megtartását, az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükségleteinek figyelembe vétele mellett, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően.

A szolgáltatás igénybevétele az önellátó képességet felmérő gondozási szükséglet vizsgálathoz kötött, biztosítva, hogy mindenki az egyéni szükségleteihez igazítva kapja meg a szolgáltatást. A gondozási folyamatot ezen túlmenően az egyén állapotához, személyes igényeihez igazodva alakítjuk ki, odafigyelve a szakmai és etikai szabályok betartására. A látogatásokba minden esetben rendszert állítunk fel, mely a gondozott számára egyfajta biztonságot, kiszámíthatóságot, a munkaszervezésben pedig tervezhetőséget jelent.

A gondozási szükségletvizsgálat során megállapítást nyer, hogy az igénylő állapota szociális segítséget, vagy személyi gondozást indokol, mindez állapotváltozás esetén felülvizsgálható. A szolgáltatásnyújtás időtartama, az igénybevevő önellátó képességével összefüggésben jelentkező igényei, valamint a szolgáltató kapacitása alapján kötött megállapodáson alapszik. Amennyiben a gondozási szükséglet eléri a legmagasabb III. fokozatot, úgy az igénylőt tájékoztatjuk a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételeének a lehetőségéről.

Szociális segítség, illetve a szociális segítséget is magába foglaló személyi gondozás keretében az alábbi tevékenységeket nyújtjuk.

A szociális segítség keretében biztosítjuk

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítjuk

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- továbbá a szociális segítség keretében felsoroltakat.

Az intézmény által biztosított házi segítségnyújtás Mezőberény és Kamut lakosságára terjed ki. A szolgáltatást településenként biztosítjuk.

Az engedélyezett ellátotti létszámok az alábbiak: - Mezőberény: 60 fő

- Kamut: 30 fő

2. táblázat A házi segítségnyújtást Mezőberényben igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint

Év	60 alatt		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2020.	2	1	2	6	8	16	12	27	1	4	79
2021.	1	0	2	4	7	21	11	29	4	5	84
2022.	1	0	3	1	9	23	9	25	7	9	87
2023.	2	0	2	0	8	17	9	25	1	6	70
2024.09.30-ig	0	0	2	0	6	12	7	20	1	2	39

A 2023. év folyamán összességében 70 fő ellátott részesült házi segítségnyújtásban, nagy számban történt lezárás, többnyire elhalálozás, illetve bentlakásos otthonba költözés miatt. A 2024-es évet 48 ellátottal indítottuk, az év folyamán 2024. 09. 30-ig az ellátás megszüntetését 11 fő kérte, közülük 8 fő bentlakásos otthonba költözött. Új felvételre mindössze két esetben került sor. Az ellátottak tekintetében az életkor előrehaladtával együtt járó állapotromlás egyes esetekben indokoltá tette a gondozási idő növelését, ami a létszám adatokban nem, azonban a teljesített gondozási órák számában megmutatkozik. Az előző évhez képest a dolgozói létszámban is csökkenés történt.

Alapesetben is, de a világvjárvány megjelenése óta különösen nagy figyelmet fordítunk a védőeszközök használatára, valamint a kézfertőtlenítésre.

Fokozottan figyelemmel kísérjük az idősek egészségi állapotát, szükségleteik kielégítését, főként az egyedül élő idősek esetében. Fontosnak tartjuk a fizikai ellátás mellett a lelki gondozást. Ebben sokat jelent a gondozók részéről nyújtott odafigyelő gondoskodás, mely nem csak a fizikai szükséglet kielégítésére, hanem a lélek erősítésére, az optimista jövőkép felépítésére is kiterjedt. A háborús helyzet, a gazdasági nehézségek, a klímaváltozás mind nyomasztó hatással vannak az igénybevevőinkre, emiatt is kifejezetten aktuális a gondozás során a lelki egészség támogatása.

A házi segítségnyújtásban részesülő időseket az elmagányosodás megelőzése, valamint a szolgáltatások közötti átjárhatóság megkönnyítése érdekében bevonjuk az Idősek Klubja foglalkozásaiba. Többen részesülnek házi segítségnyújtásban azon személyek közül, akik korábban a nappali ellátás igénybevevői voltak, azonban romló egészségi állapotuk, önellátó képességük okán gondozásra szorulnak. Számukra nehéz az elválás a klubtársaikról, így a továbbiakban tiszteletbeli klubtagként lehetőséget kapnak a foglalkozásokon, rendezvényeken való részvételre. A megnövekedett igényekre való tekintettel hetente 3 alkalommal biztosítjuk a gépkocsival történő beszállítás lehetőségét, így az érdeklődők részt vehetnek a foglalkozásokon, jeles napok megünneplésében. Hasonló élethelyzetben, hasonló problémával küzdő társaik körében támogatásra, idővel barátságokra tehetnek, és tesznek is szert.

Személyi feltételek

A házi segítségnyújtást Mezőberényben 3,5 fő, Kamuton 2 fő látja el. Minden munkatárs az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben foglalt szakképesítéssel rendelkezik.

Tárgyi feltételek

Az adminisztrációs feladatok ellátásához megfelelően felszerelt irodahelyiség áll rendelkezésre az Alapszolgáltatási Központban, a vidéki telephelyeken az Idősek Klubjában. A házi gondozók szolgálati kerékpárral, elektromos kerékpárral jutnak el az idősekhez. A gondozáshoz szükséges eszközök: vérnyomásmérő, vércukorszintmérő rendelkezésre állnak, valamint munkaruha, védőfelszerelés minden dolgozó részére biztosított.

1.4) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás a saját otthonukban élő, életkoruk és szociális helyzetük miatt rászoruló idős korú személyek nagyfokú biztonsággal történő ellátását teszi lehetővé.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítja az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedés megtételét, szükség esetén további egészségügyi, szociális ellátás kezdeményezését.

A szolgáltatás folyamatos készenléti rendszerben működik, melyet Mezőberényben az intézmény munkatársai látnak el.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele rászorultsághoz kötött. Szociálisan rászorultnak kell tekinteni az

- egyedül élő 65 év feletti személyt,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyt, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyt, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban ellátott idősök átlagéletkora a legmagasabbak közé tartozik, a rászorultsági kritérium okán valamennyien betöltötték a 65. életévüket, továbbra is zömében a 80-89 éves korosztályba tartoznak.

3. táblázat A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint december 31-én

Év	60-69 év		70-79 év		80-89 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2019	0	2	3	20	5	33	0	11	74
2020	2	1	4	13	9	32	1	12	74
2021	0	3	5	16	5	30	2	13	74
2022	0	5	4	19	6	24	1	15	74
2023	5	3	8	16	7	22	3	10	74

Az idősök otthonában lévő diszpécserközponthoz 74 jelzőkészülék csatlakozik, melyek 3 járásban, jelenleg 10 településen kerültek kihelyezésre, az alábbi megbontásban.

4. táblázat Kihelyezett jelzőkészülékek, és a riasztások száma településenként 2023. év

Település neve	Járás neve	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülékek száma (db)	Segélyhívások száma (db)		
				Segítségnyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
Békés	Békés	12	8	3	7	10
Bélmegyer	Békés	4	3	1	1	2
Csárdaszállás	Békés	5	3	0	0	0
Gyomaendrőd	Békés	13	8	0	3	3
Hunya	Békés	4	2	1	1	2
Kamut	Békés	2	2	0	1	1
Kétsoprony	Békés	4	4	4	0	4
Köröstarcsa	Békés	6	5	1	1	2
Mezőberény	Békés	48	38	17	23	40
Murony	Békés	1	1	0	0	0
Összesen:		99	74	27	37	64

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást igénybe vevő szociálisan rászorult személyek száma, akik a szolgáltatás igénybevételére megállapodással rendelkeztek az érintett településeken összesen 99 fő volt. Közülük Mezőberényben 2024-ben 48 személy számára biztosítottuk a szolgáltatást.

A segélyhívások főbb okai közé tartozott a pszichés probléma, elesés, betegség, rosszullét, krízishelyzet, segítségkérés az esti lefekvéshez, higiénés szükséglet, illetve téves riasztás. Az esetek megoldása a beszélgetés, megnyugtatás, házi- vagy ügyeletes orvos hívása, mentő hívása, téves riasztásról meggyőződés, valamint gondozás: pelenkacsere, mosdatás, felsegítés, folyadékpótlás, illetve az esti lefekvés segítése volt. 2023-ban 64 alkalommal történt segélykérés melynek valamivel több mint fele téves riasztás volt.

A jelenlegi statisztikánk szerint a működési engedélyben szereplő 74 db helyett, 63 db készülék van kihelyezve a szolgáltatást igénylők otthonába.

2024. év januárjától az ellátásra való igény településenként fokozatosan csökkent, melynek oka a Magyarország Kormánya által elindított Gondosóra program, amit ingyenesen, alanyi jogon veheti igénybe a 65 év feletti korosztály melynek célja, hogy az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat.

Mostanra Tarhoson és Hunyán teljesen megszűnt a szolgáltatásunk, Köröstarcsán 2 fő veszi igénybe, míg Gyomaendrődön felére csökkent az ellátotti létszám.

A felszabadult készülékekből néhányat Mezőberény és Kamut településekre helyeztünk át az igénylőknek.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban lévő ellátottak 75%-a részesül házi segítségnyújtásban, akiknek a megállapodás szerint gondozóink főként saját lakókörnyezetükben végeznek tevékenységeket. A személyes látogatásuk hetente több alkalommal is megtörténik, ezért az egészségi állapotukban bekövetkezett változást, mentális hanyatlást és ebből adódó esetleges veszélyt jelentő problémát időben felmérnek, szükség esetén jelzéssel tudnak élni a házi orvosuk, kezelő orvosuk felé. Ezzel is magyarázható a nem túl gyakori éles riasztások száma.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Támogatói Okiratában foglaltaknak megfelelően látjuk el, az ellátással és a támogatás felhasználásával kapcsolatban az Intézet felé havi és éves szinten szakmai beszámolót köteles intézményünk készíteni.

Személyi feltételek

24 órás készenléti ügyeletet látunk el 10 településen, mezőberényi gesztor központtal. Napközben 8-16 óra között jelzés esetén a bennlévő gondozónő indul a riasztás színhelyére. Munkaidőn túl és hétvégén szintén az érintett települések gondozó munkatársai ügyelnek az előre elkészített beosztás szerint. Mezőberényben heti váltásban 2 fő látja el a feladatot.

Tárgyi feltételek

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (élőerős) diszpécser központja a Juhász Gy. utcai Idősek Otthonában van elhelyezve. Az alkalmazott műszaki rendszer típusa Guards SH-401, SH-402, adatvitel módja URH. Az ellátottnál egy adó készülék, nagyobb távolság esetén átjátszó berendezés továbbítja a jelet a központ felé. A diszpécserközpont számítógépén a TFP-2.11 felügyeleti szoftver fut és ellát minden riasztással és felügyelettel kapcsolatos adatgyűjtési és kiértékelési feladatot. Ellenőrzi az ügyeletes személyzet munkáját és havi bontásban automatikus jelentéseket készít minden eseményről.

1.5) Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátása, az idősek részére lehetőséget nyújt új ismeretségek kialakítására, a régi kapcsolatok felerősítésére, közösségi együttlétre, szabadidős programokban való részvételre, a közös névnapok, születésnapok, jeles ünnepek megünneplésére. A klubba rendszeresen bejáró idősek közeli kapcsolatba kerülnek egymással, így a klubéleten kívül is egymás támaszai a nehéz helyzetekben. A foglalkoztatás célja a szellemi frissesség és önálló képesség minél hosszabb ideig történő megőrzése.

Az idősek nappali ellátását Mezőberényben és Kamuton 30-30 férőhelyen biztosítjuk.

5. táblázat A nappali ellátást igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint Mezőberényben

Év	60 alatt		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2020	1	2	5	3	3	16	1	7	0	0	38
2021	2	0	3	5	2	14	0	7	0	1	34
2022	0	0	3	10	2	12	2	7	0	2	38
2023.	0	0	1	9	4	11	1	5	0	2	33
2024.09.30.	0	0	2	9	4	8	1	7	0	2	33

Szolgáltatásaink közé tartozik az tájékoztatás, információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, készségfejlesztés, felügyelet, háztartási segítségnyújtás, gondozás.

Tájékoztatással szolgálunk az idős korosztályt érintő országos, illetve helyi szintű, társadalmi, szociális, kulturális és egyéb aktualitásokról, lehetőségekről, változásokról.

Ügyintézkésekben segítséget nyújtunk, nyomtatványok értelmezésében, kitöltésében, továbbításában. Tanácsadással szolgálunk általános, vagy egyénre szabott elakadások, életvezetési nehézségek, egészségügyi problémák terén. Segítjük ellátottainkat a szakemberekkel, ügyintézőkkel való kapcsolatfelvételen, időpont egyeztetésben.

Az időskorral jellemzően együtt jár a fizikai és kognitív készségek hanyatlása, így a közkedvelt készségfejlesztés, elengedhetetlenül fontos szerepet tölt be a mindennapi programban. Foglalkozásaink alkalmával a közös torna során lehetőség nyílik a test átmozgatására.

A játékos, de egyben gondolkodtató feladatok stimulálják az agy működését, a csoportos foglalkozások pedig segítik a társas kapcsolatokat építését.

Az időnként előforduló rosszullétek, vagy egyéb ok miatti felügyelet szükségessége, illetve szükség esetén orvos, sürgősségi ellátás biztosítása. Ilyen esetekre szolgál a pihenőszoba, ahol lehetőség van elkülönült pihenésre.

Minden hónap első szerdáján megmérjük az igénybevevők testsúlyát, vérnyomását, vércukorszintjét, véroxigén szintjét, melyet hónapról hónapra rögzítünk, így nyomon követhetővé válik az egészségi állapotuk.

A nappali ellátás keretein belül az alábbi programokon vehettek részt az ellátottak:

- a 2023-as év őszén meghívásra látogatást tettünk a Német Községi Házban, majd a látogatást viszonzva, karácsonykor az egyesületi tagok műsorral, és ajándékkal kedveskedtek az ellátottjainknak,
- farsangi mulatozást, vetélkedővel egybekötött vidám hangulatú napot tartottunk tél végén, melyet télűző rituálékkal, tombolával tettünk színesebbé,
- nőnap ünnepséget tartottunk a múzeumkávézóban,
- nyári programként kedvelt időtöltés a bográcsozás, kerti parti, szalonnasütés, amelyekre minden évben, lehetőség szerint több alkalommal is sort kerítünk,
- látogatást tettünk a Mécses Egyesületnél, ahol a táncdalfesztiválok hangulatát felidéző játékos vetélkedőn versengetek a vegyes csoportok, majd a zárásként az elmaradhatatlan vidám, táncos pillanatok koronázták a napot,
- kirándulás tettünk Békéscsabán a Munkácsy Múzeumban,
- a klubtagokkal részt vettünk az időseknek szervezett Ki Mit Tud?-on, ahol ének kategóriában az időskorról szóló dalokkal léptek fel a vállalkozó kedvű időseink,
- idén is részt vettünk az Idősek Világnapja városi rendezvényen,
- kisebb kirándulás Mezőberény belterületén, illetve közeli településeken (Kamut, Újkígyós)
- múzeumlátogatása,
- hagyományok ápolása (pl. Kise-báb égetés farsangkor), nemzeti, vallási ünnepek megtartása, klubtagok köszöntése (névnap, születésnap),
- múltidéző tevékenységek pl. kürtöskalács készítés, szalonnasütés, kisebb rongyszőnyeg, szőtt szövése,
- ünnepek alkalmával részvétel főtéri dekoráció kivitelezésében (karácsonyfa, húsvéti tojásfa),
- kapcsolattartás a Mécses Egyesület tagjaival, a Kamuton élő klubtagokkal,
- játékos, fejlesztő foglalkoztatás, kreatív, alkotó tevékenységek.

Személyi feltételek

Az idősek nappali ellátása szolgáltatás biztosítását Mezőberényben 2 fő, Kamuton 1 fő látja el, szakképzettségüknek megfelelően gondozó, valamint terápiás munkatárs munkakörökben.

Tárgyi feltételek

A szolgáltatás Mezőberényben az Alapszolgáltatási Központban vehető igénybe, mely fizikailag akadálymentesített. A környezet esztétikus, funkciójának megfelelően berendezett. Minden évben igyekszünk bővíteni a tárgyi eszközeink körét. A 2023-24 év fordulója környékén két asztal került beszerzésre, melynek szükségességét a mindennapok hívták életre. Az energiatakarékosság jegyében a fenntartó önkormányzat jóvoltából napelem került az épületre, mely az elektromos eszközök (mosogatógép, bojler, klímaberendezések) használatát teszi gazdaságosabbá. A 2023-as év végén

adományozott az intézmény részére a BioCleaning ügyvezetője Nagy Attila, egy automata mosó-, és szárítógépet, illetve mosószert. Az adományozás célja az ellátási körünkben lévő rászoruló, illetve a Család-, és Gyermejköltségi Szolgálat által közvetített rászorulóknak részére, az ingyenes mosási lehetőség. Eddig közel 150 alkalommal tudunk segíteni ezzel a szolgáltatással a rászorulóknak.

1.6) Támogató Szolgálat

A támogató szolgáltatás legfontosabb feladatának a fogyatékos emberek önálló életvitelének támogatását tartja. Az önálló életvitel segítése kiterjed a fogyatékos emberek lakókörnyezetére, közösségi életük egyéb színhelyeire (lakókörnyezeten kívüli terek, közszolgáltatások) is. A szolgáltatás segíti a fogyatékos embereket az önálló életviteléhez szükséges segítő tevékenységek elérésében, illetve az önálló munkavégzésben, tanulmányok folytatásában, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételeiben, kulturális-, művészeti-, sport-, szabadidős tevékenységek végzésében.

A támogató szolgálat azoknak a szociálisan rászoruló, súlyosan fogyatékos embereknek tud segítséget nyújtani, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában vagy magasabb összegű családi pótlékban részesülnek.

2023-ban megállapodás alapján 23 fő részesült ellátásban. Az igénybevevők életkori megoszlását tekintve elmondható, hogy a 60 év alatti korosztály alkotja az ellátottak legmagasabb hányadát, akik leggyakrabban a személyi szállítást, illetve a szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget veszik igénybe. A kiskorú ellátottjainkat többnyire speciális oktatási intézményekbe szállítjuk Békés és Békéscsaba városába. A nemek közötti megoszlásban alig látható eltérés, 12 nő és 11 férfi veszi igénybe a szolgáltatásunkat.

6. táblázat A támogató szolgáltatástigénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint

Év	0-18 év		19-59 év		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen	
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő
2019	5	3	1	1	2	2	2	3	0	4	0	1	10	14
2020	5	5	2	1	2	2	2	2	1	2	0	2	12	14
2021	4	4	1	1	3	2	1	1	1	2	0	2	10	12
2022	5	2	3	2	2	2	0	1	0	2	0	2	10	11
2023	6	2	3	2	2	1	0	0	0	4	0	3	11	12

A fogyatékoság típusa szerint a 2023-ban ellátottak az alábbi csoportokba sorolhatók:

- Mozgásfogyatékos: 7 fő
- Értelmi fogyatékos: 2 fő
- Látásfogyatékos: 4 fő
- Pervazív fejlődési rendellenesség: 5 fő
- Halmozottan fogyatékos: 5 fő
- Hallásfogyatékos: 0 fő

A 2023. évben teljesített feladategység: 4384,495 FE

Ebből: személyi segítség: 1629,249 FE (1 FE = 1 óra)

személyi szállítás: 2755,246 FE (1 FE = 5 km)

Személyi segítség

A személyi segítség az önálló életvitel elvein alapuló szolgáltatás, mely hozzájárul a fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentéséhez, az esélyegyenlőség megteremtéséhez. A szakképzett személyi segítők, az egyéni szükségletekhez igazodva végeznek gondozási tevékenységeket.

Személyi segítő szolgáltatásban a 2023. évben 20 fő fogyatékkal élő személy részesült. Szállítási szolgáltatásunkat tanítási napokon 8 fő gyermek, fogyatékosok nappali intézményébe munkanapokon 2 fő felnőtt fiatal férfi vette igénybe. A 60 év feletti korosztályból is történt eseti szállítás, ezek elsősorban egészségügyi intézményekbe történtek. Szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget 6 fő kisgyermeknek biztosítottunk.

Leggyakrabban igénybevett szolgáltatások közé tartoznak a háztartási tevékenységek (takarítás, mosás, vasalás), hivatalos ügyek intézése, orvossal való kapcsolattartás (gyógyszer felírás, gyógyszer kiváltás) és a kísérés.

A szállítási szolgáltatást az arra rászorulóknak nevelési- oktatási, valamint egészségügyi intézményekbe, kulturális rendezvényekre való eljutáshoz, hivatalos ügyintézéshez, illetve rokon látogatáshoz, családi programokhoz, kirándulásokhoz tudják igénybe venni.

Az elmúlt évhez képest a személyi segítségben részesülők szám nem változott jelentős mértékben, inkább csak az arányokban van némi eltérés a 60 év alatti korosztály javára.

Személyi feltételek

A feladatot 4 szakképzett munkatárs alkalmazásával biztosítjuk, akik mindannyian rendelkeznek az előírásoknak megfelelő szakképesítéssel. 1 fő vezető, 2 fő gondozó, 1 fő segítő/gépkocsivezető/

Tárgyi feltételek

A támogató szolgáltatás nyitva álló helyiségként az Alapszolgáltatási Központban működik, ahol a működéshez szükséges irodatechnikai és kommunikációs eszközök rendelkezésre állnak. A szolgálat 2 db, rámpával és kerekesszékekben történő szállítására alkalmas gépkocsival rendelkezik. A járművek megfelelő minőségű téli és nyári autógumi garnitúrákkal rendelkeznek. A Ford Transit 2020-as, a Ford Transit Custom 2015-ös évjáratú.

2) Szociális szakosított ellátás

2.1) Idősek Otthona

Mezőberény Város Önkormányzatának intézményében a bentlakást biztosító idősek otthona két telephelyen, 50 és 52 férőhellyel biztosítja az idős emberek ellátását. Ez az ápolást, gondozást és szakápolást nyújtó intézmény az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek elhelyezésére és ellátására szolgál. Egyszerre nyújt biztonságot, családot, kapcsolatot, ellátást és szállást. Az intézményekben gondoskodunk a napi ötszöri étkezésről, mentális gondozásról, meghatározott szintű egészségügyi ellátásról, szakápolásról, valamint az ellátott lakhatásáról, szükség esetén ruházat és egyéb textília biztosításáról.

Az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet szabályozásának értelmében az intézmény köteles gondoskodni az ellátást igénybe vevő, egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításról, orvosi ellátásáról, szakorvosi,

illetve sürgősségi ellátáshoz való hozzájutásáról, a rendeletben meghatározott gyógyszerellátásról, gyógyászati segédeszközök biztosításáról, melyet minden ellátottnak szükségleteihez mérten biztosítunk.

Elhelyezésre az jogosult, akinek a napi gondozási szükséglete eléri a III. fokozatot, vagy a demencia kórkép középsúlyos vagy súlyos fokozatával rendelkezik, vagy betöltötte a 80. életévét és egyedül él. Ennek következtében egyre inkább az ápolás kerül előtérbe és a közösség életébe, a foglalkozásokba való bevonhatóság nagy kihívást jelent. Jelentős időt és energiát igényel a szakszemélyzettől a demens betegek ellátása is, ami elsősorban nem ápolási szükségletben jelentkezik, hanem a folyamatos mentális gondozásban, irányításban. Az ellátottak önellátási képessége nagyban befolyásolja az ápolási, gondozási szükségleteiket. Megállapítható, hogy az életkor előrehaladtával mentális, illetve fizikai állapotuk folyamatosan romlik, gondozásuk jelentős fizikai ráfordítást igényel.

A mozgáskorlátozottság, a mentális leépülés, a szervi betegségek által okozott önellátási nehézség egyaránt megtalálható a diagnózisok között. Intézményünk lakói körében leggyakoribb betegségek a szív-érrendszeri, mozgásszervi, emésztőrendszeri, egyes krónikus, daganatos betegségek. Pszichiátriai kórképként jelenik meg a Parkinson-kór valamint a demencia különböző típusa.

A demenciával élő gondozottak száma az átlagos szükségletű ellátottaink számát jóval meghaladja. Jelenleg intézményünkben szakorvosi véleményezés alapján a Puskin utcai otthonban 40 főt érint a demencia kórkép, melyből 24 fő súlyos és 16 fő középsúlyos fokozatú, míg a Juhász Gy. utcai telephelyen a 34 demenciával élő ellátottból 20 főnek súlyos, 14 főnek középsúlyos az állapota. Ezen túlmenően elmondható, hogy a demencia enyhe formája is jelen van az időskor természetes jelenségeként. A mindennapi foglalkoztatásba beépítettük a demencia kórkép fokozatának megfelelően az egyéni, illetve kiscsoportos foglalkozásokat, amit a terápiás munkatársak által elkészített mentális felmérés előz meg. Előzetes szintfelmérést követően csoportokat alakítottunk ki a hét minden napjára. Kezdetben eddig megszerzett tudásunk, saját tapasztalataink és elképzeléseink alapján szerveztük meg a foglalkoztatást, a foglalkoztató nővér részvételével és irányításával. Az elmúlt évben a két telephelyen 2 fő részére biztosította az intézmény a demencia gondozó képzés elvégzését, mely nagy segítség a mindennapi munkában. A képzés során megszerzett tudás segített abban, hogy még inkább személyre szabottan tudjunk foglalkozásokat tartani lakóink számára. Foglalkoztatások célja a meglévő képességek megtartása, egyénre jellemző képesség fejlesztése és a progrediálás lassítása.

A Puskin utcai Idősek Otthonában:

- önellátásra képes: 4 fő
- önellátásra részben képes: 20 fő
- teljes ellátásra szorul: 26 fő

A Juhász Gy. utcai Idősek Otthonában:

- önellátásra képes: 22 fő
- önellátásra részben képes: 20 fő
- teljes ellátásra szorul: 10 fő

Az ellátottak állapotából adódóan a mindennapi gondozási és ápolási szükségletek változásai folyamatosan indokolják, hogy újra tervezzük lakóink ellátását, az ápolási, gondozási feladatok elvégzését.

Az idősek otthonában a gondozás célja, feladata az ellátott szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló egyén egészségi, szociális és pszichés állapota határozza meg.

Ennek megfelelően biztosítjuk ellátottaink:

- fizikai és egészségügyi ellátását,
- pszichés gondozását,
- foglalkoztatását, mely a szabadidő hasznos eltöltését jelenti számukra.

Azt, hogy napi szinten megvalósulást nyerjenek a személyre szabott ápolási, gondozási feladatok, ellátottainknak minőségi ellátást tudjunk nyújtani, havi rendszerességgel nővér értekezletet tartunk.

Az ápolási-gondozási munkával kapcsolatos feladatok konkrét meghatározása, az eltelt időszak szakmai munkájának értékelése, hiányosságok feltárása, azok megszüntetésére tett javaslatok, aktuális problémák megbeszélése történik az értekezleten, valamint rövid- és hosszútávú célok kerülnek megfogalmazásra.

A mindennapi ápolási, gondozási munka alapját az ápolásszakmai protokollok iránymutatásai jelentik, melyben három fő területre bontja a kompetencia határokat:

- Önálló kompetenciába tartozó tevékenységek
- Orvosi utasításra végzendő tevékenységek
- Szakápolási tevékenységek

Az idősek biztonsága érdekében preventív jelleggel továbbra is kiemelten ügyeltünk a járványügyi és egyéb hatósági előírások és a higiéniai szabályok betartására. Ez év augusztusában a Juhász Gyula utcai Idősek Otthonában calici vírus miatt, szeptemberben a Puskin utcai Idősek Otthonában a covid vírus miatt ideiglenes látogatási tilalmat kellett elrendelni.

Az idős embert a bentlakásos ellátás igénybevétele kihívások elé állítja, fokozott toleranciát, alkalmazkodóképességet kíván tőle, és mindenekelőtt azt, hogy feladja korábbi életvitelét, megszokott napi rutinját. Az igénybevétel szükségességét az önellátási kapacitások csökkenése, az egészségi állapot romlása, fizikális és mentális képességek hanyatlása teszi indokolttá, amely tény már önmagában is nehezen feldolgozható helyzetet jelent az idősek számára. Mindezt tetézi saját otthonának elhagyása, a megszokott környezetből ismeretlen körülmények közé kerül, ahol számára addig ismeretlen szabályokkal, társakkal és dolgozókkal találkozik.

Intézményünkben a magas minőségű, személyre szabott gondozási, ápolási, szakápolási feladatok elvégzéséhez megfelelő munkakörülmények állnak rendelkezésre. Biztosítottak azok az eszközök, melyek a munkavégzést megkönnyítik és egyben az ellátottak kényelmét is szolgálják.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az ellátottjaink mentális támogatására, szabadidős, aktív és passzív tevékenységek, programok, hasznos időtöltés megszervezésére, melyek hozzájárulnak lakóink lelki egészségének védelméhez, vitalitásuk megőrzéséhez és segítenek a sikeres öregedésben.

Éves, havi és heti foglalkozási terv szerinti programjaink keretében megünnepeljük a jeles napokat, nemzeti ünnepeket. Közösségi programjainkra rendszeresen fogadunk külső szervezeteket. Vendégeink voltak a békéscsabai Gitárklub zenészei, a Mécses Egyesület fiataljai, a néptáncosok, valamint a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola tanulóinak hegedűjátékát is meghallgathatták az idősek. A Katicabogár Evangélikus Óvodából gyermekek jöttek az idősekhez mesét mondani, továbbá Békéscsabáról a Dogland Kutyasuli és

Kisállatpanzió munkatársa tett látogatást Lego nevű, óriás uszkar terápiais kutyájával. Októer 1-jén megünnepeltük az Idősek Világnapját és részt vettünk a városi rendezvényen is.

A történelmi egyházak képviselői vasárnaponként felváltva tartanak Istentiszteleteket. A karácsonyi ünnepet is családiassá, szeretetteljesebbé teszik a Betlehemi műsorukkal és szeretetvendégségükkel.

A vers vagy novellaírásban tehetséget mutató lakók műveit irodalmi pályázatokra küldtük, szép eredmények is születtek

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ és a Naplemente 2006 Alapítvány 2024. szeptemberében a szépkorúak részére Ki mit tud?-ot rendezett. A győzelemért bármilyen tudással versenybe lehetett szállni, legyen az tánc, vers, ének vagy különleges képesség.

A Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálatot a Juhász Gyula utcai Idősek Otthona ellátottjai képviselték, akik vers, illetve tánc kategóriában neveztek a versenyre. A Vagány Nagyik nevű táncsoport Korda György nagysikerű slágerére előadott „Vagány Nagyik a reptéren” című produkcióval tánc kategóriában első helyezést értek el. A versmondók és dalosaink elismerő oklevélben részesültek.

Közös sütésre, főzésre is mindig van vállalkozó, így a nyárindító és nyárbúcsúztató kerti parti /bográcsozás/nem maradhat ki programjainkból.

A legszórakoztatóbb rendezvényünk a farsang, ami nem múlhat el jelmezesek felvonulása, helyben sült farsangi fánk és tombola sorsolás nélkül.

Az ellátottak fizikai aktivitásuk megőrzése érdekében a gyógytornász telephelyenként heti 1-1 órában tipikusan időskorral együtt járó élettani, valamint degeneratív mozgásszervi elváltozásokra, megbetegedésekre irányuló gyógytornákat tart az ellátottjainknak, hangsúlyozva a mozgás jelentőségét.

Havonta egy alkalommal pedikűrös, kéthetente fodrász szolgáltatását vehetik igénybe ellátottjaink.

Az ellátottakat érintő problémák, igények kezelésére szükség szerint lakógyűléseket tartunk ahová meghívtuk már több alkalommal az étkeztetést biztosító cég munkatársát is. Mindkét telephelyen működik az Érdekképviseleti Fórum, mely évente legalább két alkalommal ülésezik.

Az alábbi táblázatokban látható az elmúlt öt év december 31. napján ellátásban lévők száma nemenként és korcsoportonként.

7. táblázat A szolgáltatást igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint – Juhász Gy. utcai otthon

Év	60 alatt		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2019.12.31.	0	0	0	1	3	3	3	27	1	11	49
2020.12.31.	0	0	0	1	3	5	3	23	1	5	41
2021.12.31.	0	0	1	4	1	3	6	26	1	7	49
2022.12.31.	0	0	1	2	2	5	5	25	2	10	52
2023.12.31.	0	0	3	2	2	4	4	23	2	11	51

8. táblázat A szolgáltatást igénybevevők száma, nemek és korcsoportok szerint – Puskin utcai otthon

Év	60 alatt		60-70 év		71-80 év		81-90 év		90 év felett		Összesen
	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	Ffi	Nő	
2019.12.31.	3	1	3	2	1	14	5	16	1	4	50
2020.12.31.	2	1	4	2	0	11	3	16	2	6	47
2021.12.31.	2	1	3	1	1	13	3	17	1	7	49
2022.12.31.	2	2	4	1	1	12	2	18	1	4	47
2023.12.31.	1	2	3	2	1	9	2	22	1	7	50

Összehasonlítva a két otthonban élő idősök nemek szerinti összetételét, továbbra is feltűnő a nők felülreprezentáltsága. Az eltolódás összefüggésben van a nők születéskor várhatóan magasabb élettartamával. Az életkor alapján viszonylag homogén az ellátotti kör, de magas a 70-80 év feletti nők száma. Az idősök otthonában élő idősök gondozási szükségletének növekedését az életkor mellett leginkább az önellátó képesség csökkenése eredményezi. Emiatt lakóink folyamatos felügyeletet és mentális irányítást igényelnek, mely következtében megnövekedett az ápolási, gondozási folyamatok időtartama. Ellátásuk több időt vesz igénybe, illetve egyre nagyobb szakutadást igényel.

Személyi feltételek

A személyi feltételek a jogszabályi előírások minimumfeltételeinek megfelelően biztosítottak. A vezető ápolók mellett mindkét otthonban 12 ápoló, gondozó, illetve szakápoló munkatársat, valamint a két telephelyen összesen 1 fő szociális és 1 fő terápiás munkatársat foglalkoztatunk. Vállalkozó szerződés alapján heti 4-4 órában mindkét otthonban intézményi orvos látja el a jogszabályban előírt feladatokat. Otthononként heti 1-1 órában gyógytornászt alkalmazunk.

Tárgyi feltételek

Az otthonok bútorzatának, eszközeinek folyamatos cseréje az elhasználódás miatt indokolt. Telephelyeinken a működéshez szükséges anyagok beszerzése folyamatos. Az elmúlt egy évben vásároltunk az elektromos ágyakba matracokat, párnákat, paplanokat, textíliákat: lepedők, ágyneműhuzatok, törölközők, asztalterítők, felfújható hajmosótálcákat, konyhai eszközöket: poharak, tálak, tányérok. Beszerzésre került gépek, eszközök: kávéfőző, mikrohullámú sütő, vízforraló, pirítóssütő, takarítókocsi, vérnyomásmérők, televízió.

A Puskin utcai Idősök Otthonának főbejárata előtti rámpa új burkolatot kapott, a lakószobákban az elhasználódott éjjeli szekrények lecserélésre kerültek.

2024-ben befejeződött a Juhász Gy. utcai Idősök Otthona épületének energetikai fejlesztése. A projekt keretében megvalósult az épület homlokzat- és födém hőszigetelése, külső nyílászáróinak cseréje, új hőtermelő berendezés telepítése, valamint 24 kW-os napelemes rendszer kiépítése, továbbá az épület projektarányos akadálymentesítése.

Szintén ebben az épületben saját forrásból kettő fürdőszoba teljes felújítására került sor, a folyosókra 4 db klímaberendezés került felszerelésre.

3) Egészségügyi alapellátások

3.1) Iskolaegészségügyi ellátás

Az iskolavédőnői ellátási kötelezettségünk a Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium, valamint a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola általános iskolás diákjaira terjed ki.

A védőnői tevékenység helyszínei: nevelési-oktatási intézmények, gyermekorvosi rendelő, és közösségi programokra alkalmas helyszínek.

9. táblázat Iskolavédőnői szolgálat által ellátott iskolák tanulói létszáma, 2019-2024. szeptember 30.

Iskola megnevezése	Gyermekek száma (fő)					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola általános iskolai tanulók	159	205	252	303	341	344
Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium	545	563	507	460	396	391
Összesen:	704	768	759	763	737	735

3.1.1. Az iskolavédőnő által elvégzett feladatok

Az iskola-egészségügyi tevékenység egyrészt megelőzésből (prevenció), másrészt tényleges intézkedésekből áll.

A megelőzéshez tartoznak:

- a betegségekkel, higiéniával, egészségmegőrzéssel kapcsolatos tájékoztatások,
- figyelemfelhívó tevékenységek, programok szervezése,
- a helyes fogmosás megtanításától kezdve, a gyermek higiéniájával kapcsolatos szülőknek szóló tájékoztatókon keresztül a gyermekek egészségügyi vizsgálatai.

Az intézkedésekhez kapcsolódnak:

- a megbetegedésekkel kapcsolatos teendők,
- a járványügyi intézkedések,
- valamint az együttműködések más gyermekvédelmi és egyéb egészségügyi szolgáltatási tevékenységet végző szervekkel/személyekkel.

Az iskolavédőnő az intézményekkel a szeptemberi hónapban közösen elkészítette a munkatervet, melyben megtervezésre kerültek többek között a szűrővizsgálatok, védőoltások, egészséges életmód/egészségfejlesztő előadások időpontjai. Az első évfolyamok beiratkozását követően megtörtént az iskolaegészségügyi törzslap kiállítása, mely a tanévek során folyamatosan vezetve vannak.

3.1.1.1. Önálló védőnői szűrővizsgálat

A védőnő a szűrővizsgálatokat önállóan végzi el a páros évfolyamokban. A tanulók a szűrést megelőzően megkapják a szülői értesítőt, mely tartalmazza a szűrés pontos időpontját és helyszínét, illetve a szűrést végző védőnő nevét és elérhetőségét, továbbá tartalmazza a vizsgálatokat, melyek a következők:

- testsúly, testmagasság, testi fejlettség vizsgálata,
- látásélesség vizsgálat,
- színlátás vizsgálat, kizárólag a 6. évfolyamban végzendő
- hallásvizsgálat,
- pajzsmirigy tapintásos vizsgálata,
- mozgásszervek vizsgálata,

- vérnyomásmérés,
- tisztasági vizsgálat.

A szűrést követően a védőnő az eredményekről tájékoztató levelet küldött a szülők számára, szükség esetén felvette a szülő/gondviselővel a kapcsolatot. Azok a tanulók, akik nem jelentek meg betegség vagy egyéb ok miatt a szűrővizsgálaton, számukra újabb időpont került kitűzésre.

10. táblázat: 2023/2024. tanévben iskolavédőnői szűrővizsgálat eredménye

Iskola megnevezése	Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola	Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium	Összesen
Tanulók száma (fő) (2., 4., 6., 8. évfolyam)	181	212	393
Kiszűrt tanulók száma	114	139	253

A 2023/2024-es tanévben a két intézményben összesen 393 fő számára került megszervezésre a szűrővizsgálat, mely összesen 1800 tanórát vett igénybe. A védőnői szűrés során jónéhány tanuló több területen is kiszűrésre került. Összesen 253 főnél volt elváltozás vizsgált területek vonatkozásában.

11. táblázat 2023/2024. tanévben Védőnői szűrővizsgálaton kiszűrt tanulók

	Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola	Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium	Összesen
Testömeg	17	25	42
Testi fejlettség >90 percentil	10	19	29
Testi fejlettség <3 percentil	7	6	13
Testmagasság	1	2	3
Látásélesség	21	25	46
Színlátás	2	2	4
Hallás vizsgálat	2	2	4
Pajzsmirigy tapintásos vizsgálat	4	4	8
Mozgásszervek	36	44	80
Vérnyomás	14	10	24

Legnagyobb számban a mozgásszervi elváltozások voltak tapasztalhatóak. A 80 fő közül 56 főnél lúdtalp, 8 főnél hanyagtartás, 6 főnél gerincferdülés és 10 főnél mellkas elváltozás miatt kerültek továbbküldésre. Továbbá magas számban okoz problémát a látásélesség és a testi fejlettség, különösképpen az elhízás.

Az iskolaorvosi szűrővizsgálat előkészítése, adminisztrációja és az előírt vizsgálatok megtörténének nyomon követése is az iskolavédőnő feladata. A vizsgálati eredményeket törvény szerint rögzítésre kerültek az iskolaegészségügyi törzslapon, melyhez a visszaérkezett leletek is csatolásra kerülnek. Az orvos a törvényes képviselő részére a vizsgálat eredményéről leletet ad ki.

3.1.1.2. Védőoltások megszervezése

A védőoltások beadásának megszervezését - az intézményvezetőkkel és az iskolaorvosokkal - az iskolavédőnő végzi el. Ezt követően az oltóanyagok megrendeléséhez egy oltási tervet szükséges megküldenie a Békés Vármegyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya számára. A tervben szerepel az oltóorvos neve, az oltás helyszíne, a főoltás és pótolás időpontja, valamint az oltandó tanulók száma. Ezt követően a védőnő gondoskodott az oltóanyagok elhozataláról, a hűtlánc megtartásával.

A védőnő a védőoltásokról a szülők/gondviselők számára értesítést küldött, melyben szerepel: az oltóorvos neve, az oltás időpontja, az oltás helyszíne, az oltóanyag neve, milyen betegség ellen véd az oltás, milyen hatásai lehetnek a védőoltásnak, valamint az iskolavédőnő neve és elérhetősége.

A védőoltások beadása előtt a védőnő bekérte a tanulók védőoltási kiskönyvét, és ellenőrizte a tanulóknak korábban beadott védőoltásait, ezzel kiszűrve azt, ha valaki valamilyen okból nem kaphatja meg. Azoknál a gyermekeknél, akiknél kötelezően előírt védőoltás elmaradt, az oltást a legrövidebb időn belül pótolni kell.

Az oltások beadását követően oltási jelentést készített az iskolavédőnő, melyet megküldött a Békés Vármegyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya számára. A beadott védőoltások a tanulók oltási kiskönyvében, az oltási nyilvántartóban, az iskolaegészségügyi törzslapban rögzítésre kerültek.

Szeptemberi hónapban kiküldésre kerültek a 7. évfolyam számára a HPV elleni védőoltások szülői nyilatkozata, melyben a család nyilatkozik, hogy beadatja e gyermeke számára az oltást.

Oltásrend

- Szeptemberi hónapban:
 - 6. évfolyam MMR /mumpsz (járványos fültőmirigy gyulladás), a morbilli (kanyaró) és a rubeola (rózsahimlő)/
 - 7. évfolyam Hepatitis B
- Októberi hónapban:
 - 6. évfolyam DPT /difteria (torokgyík), tetanus (merevgörccs), pertussis (szamárköhögés)/
 - 7. évfolyam HPV (aki kérte)
- Márciusi hónapban:
 - 7. évfolyam Hepatitis B
- Áprilisi hónapban:
 - 7. évfolyam HPV (aki kérte) /humán papilloma/

12. táblázat: 2023/2024. tanévben beadott védőoltások

Iskola megnevezése		Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola	Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
6. évfolyam	MMR	42	50
	DPT	42	50
7. évfolyam	Hepatitis B	86	78
	HPV	56	63
Összesen		226	241
		467	

A 2023/2024. tanévben összesen 467 védőoltás került beadásra.

A Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskolában 226 oltás került beadásra, a főoltások 4 napot vettek igénybe és összesen 7 napra kellett pótolást szervezni. Ebben az intézményben a 6. évfolyamon 42 fő, a 7. évfolyamon 43 fő volt oltandó és 28 fő kérte a HPV elleni védőoltást.

A Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégiumban 241 védőoltás került beadásra. A 6. évfolyam 50 fő, a 7. évfolyamon 39 oltandó tanuló volt, illetve 31 fő kérte a HPV védőoltást a 7. évfolyamon és 1 tanuló mivel betöltötte a 15. életévét ezért a protokoll szerint a három oltási sémát kellett alkalmazni. Ebben az intézményben 5 napot vett igénybe a főoltás és 10 napra kellett pótolást szervezni a tanulók számára.

3.1.1.3. Tisztasági szűrővizsgálat

A védőnői módszertani levél (Az országos epidemiológiai központ 3. módszertani levele A tetvesség elleni védekezésről) szerint negyedévente, illetve szükség esetén kötelező tisztasági, fejtetvességi vizsgálatot végezni az intézményekben, továbbá a kiszűrt tanulók kontrollvizsgálatát is szükséges elvégezni.

A 2023/2024. tanévben a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskolában összesen 6 alkalommal került sor ellenőrzésre, mely 495 tanórát vett igénybe. Az év során 7 tanuló lett kiszűrve.

A Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskolában 13 alkalommal került sor fejtetvességi vizsgálatra, mely 900 tanórát vett igénybe. Az ellenőrzés során 18 fő került kiszűrésre.

A kiszűrt tanulókkal, illetve szüleikkel minden esetben megtörtént a kezeléssel, írtással kapcsolatos tanácsok, megelőzésére szolgáló javaslatok megbeszélése. A kontrollvizsgálatok is megtörténtek, melyről az intézmények tájékoztatást kaptak.

3.1.1.4. Higiénias ellenőrzések

Az ifjúság-egészségügyi gondozás keretében ellenőrizni szükséges a közegészségügyi, valamint a baleset-megelőzési követelmények érvényesülését, a nevelési-oktatási intézményben folyó étkeztetést, a járványügyi előírások betartását, az elsősegélynyújtás feltételeinek (pl. elsősegély doboz) meglétét, továbbá a pszichotróp anyagok és a dohánytermékek fogyasztására vonatkozó szabályok betartását, végül a tanulók pszichológiai állapotát is (18/1998. (VI. 3.) NM rendelet).

Az iskolaorvos a környezet-egészségügyi feladatai körében ellenőrzi az intézményi környezetet: a tantermeket, a gyakorlati helyiségeket, a tornatermet, egyéb kiszolgáló helyiségeket. Hiányosságok észlelése esetén intézkedik, és jelzi a hiányosságokat a fenntartónak is. Közegészségügyi és járványügyi hiányosságok észlelésekor a járási hivatalt kell értesíteni.

Az iskolaorvos által az iskolában történő környezeti higiénia ellenőrzésében a védőnő is részt vesz, továbbá a védőnő ellenőrzi a gyermekek személyi higiéniáját is.

3.1.1.5. Egészségnevelés, egészségfejlesztés

Az iskolákban a védőnő részt vesz az egészségtan oktatásában, elsősorban az alábbi témákban:

- az egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás),
- családtervezés, fogamzásgátlás,
- szülői szerep, csecsemőgondozás,
- önvizsgálattal kapcsolatos ismeretek,
- szervenélybetegségek megelőzése.

Az egészségtan oktatását az iskola pedagógiai programja tartalmazza.

A Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskolában 16 alkalommal történt egészségnevelés foglalkozás, illetve egy alkalommal tanítási időn kívül is volt az egészséges táplálkozással kapcsolatos játékos foglalkozás. Ezen alkalmakon összesen 327 diák vett részt, ami 605 (35-45 perces) tanórát vett igénybe. A 2023/2024 tanévben részt vett az iskolavédőnő a Rendőrség által szervezett DADA program előadásán, amelynek a középpontjában a személyiség, a helyzetfelismerő- és az ítélőképesség fejlesztése áll.

Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola mindkét telephelyén szintén megtörtént az egészségfejlesztés előadások, foglalkozások megtartása. A Luther téri telephelyen összesen 13 alkalommal, melyen a résztvevők száma 176 fő volt.

A felső tagozatban 15 alkalommal (alkalmanként több foglalkozás is megtartásra került), 181 tanuló vett részt a foglalkozásokon. A 28 előadás összesen 900 tanórát vett igénybe. A diákok nagy számban érdeklődőek voltak, több kérdést is feltettek az interaktív előadásokon.

A Család- és Gyermejközléti Szolgálat felkért az egy hetes nyári táboruk szervezésében és lebonyolításában az iskolavédőnőt, aki a tábor első napján fejtevésségi vizsgálatot végzett, 17 gyermekből 5 fő került kiszűrésre, akik a helyszínen kezelésben részesültek. 2 alkalommal az iskolavédőnő is tartott játékos egészségfejlesztő tevékenységet, továbbá a családsegítő által szervezett programok lebonyolításában is részt vett, segédkezett a gyermekek felügyeletében, a programok lebonyolításában és az érkeztetésben is.

3.1.1.6. Egyéni iskolavédőnői tanácsadás / fogadóóra

Az iskolavédőnő az alábbiak szerint tart fogadóórát az oktatási intézményekben:

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola fogadóóra:

Szerda 8-10-ig

Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium fogadóóra:

Alsó tagozat:

Hétfő 8-10-ig

Felső tagozat:

Kedd 8-10-ig

13. táblázat: 2023/2024-es tanév Egyéni iskolavédőnői fogadóórák

Iskola megnevezése	Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola	Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium	Összesen
Fogadóórák száma	37	74	111
Résztevők (fő)	32	34	66

A fogadóórák alkalmával összesen 34 tanuló és 32 szülő/gondviselő kereste fel az iskolavédőnőt. A tanulók közül 18 fő a testi fejlettségük követése miatt, 10 fő vérnyomásának ellenőrzése, 4 fő szociális problémák miatt és 2 fő egészségügyi okok miatt jelent meg. Minden esetben sor került életmódbeli tanácsadásra, illetve segítő/támogató beszélgetésre.

A szülő/gondviselők közül 21 fő a védőoltásokkal kapcsolatban kereste fel a védőnőt és kértek tanácsot, különösképpen a HPV (Human Papilloma Vírus) elleni kérhető oltással kapcsolatban. A szülői nyilatkozatok összesítésekor az volt tapasztalható, hogy a szülők, akik felkeresték a védőnőt, kérték gyermekük számára a védőoltást.

A fogadóórákon 11 szülő számára volt szükséges tanácsadás fejtetvesség kezelés és megelőzés témában. Az utóellenőrzéseken az tapasztalható, hogy a szülők sikeresen elsajátították a kezelés és megelőzés folyamatát.

3.1.1.7. Kapcsolattartás

Az iskolavédőnő napi kapcsolatot tart mindkét oktatási intézménnyel, az iskolákat ellátó orvosokkal és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal. Az információ áramlás folyamatos és kétirányú.

Személyi feltételek

Az iskolavédőnői körzet, valamint a két iskola-egészségügyi szolgálat működtetése továbbra is a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat feladata, mely ellátás biztosítására egy főállású iskolavédőnő és a település két gyermek házi orvosának vállalkozási szerződés keretében kerül alkalmazásra.

Tárgyi feltételek

A tanácsadó felszereltsége megfelel a szakmai minimumfeltételeknek. A védőnői szolgálatnak jelenleg otthont adó épület külső és belső felújításra szorul.

3.2) Otthoni szakápolás

Az otthoni szakápolás a beteg otthonában, házi orvosa rendelésére, szakképzett ápoló által végzett tevékenység a kórházi ellátás kiváltása céljából. Az otthoni szakápolás célja, hogy a beteg otthoni környezetben, személyre szabottan, humánus és szakszerű ápolásban részesüljön. Ezzel az ellátási formával a kórházi kezelések száma csökkenthető, illetve a bennfekvés időtartama lerövidíthető.

A szakápolási feladatokon túl, a szakirányú terápiás szolgáltatásokon belül gyógytornát és gyógyászati segédeszköz kölcsönzést is biztosítunk.

A kórházi kezelést kiváltó, illetve lerövidítő szakápolást intézményünkben szükség esetén a házi segítségnyújtással is ki tudjuk egészíteni, így saját otthonában komplex ellátást kap a beteg.

A szolgáltatást a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő finanszírozza, így térítésmentesen áll a betegek rendelkezésére.

Az elmúlt években teljesített vizitek számát mutatja az alábbi táblázat.

14. táblázat Teljesített vizitek száma a betegek önálló képessége szerinti bontásban

Szakápolás	Önálló beteg	Részleges ápolásra	Teljes ápolásra	Összesen
		szoruló beteg		
2019. év	285	255	145	685
2020. év	282	217	66	565
2021. év	276	330	50	656
2022. év	305	354	145	804
2023. év	457	316	45	818
2024. 09. 30-ig	234	439	0	664
Szakirányú terápiás szolgáltatás (gyógytorna)	Önálló beteg	Részleges ápolásra	Teljes ápolásra	Összesen
szoruló beteg				
2019. év	0	409	17	426
2020. év	0	360	24	384
2021. év	0	386	17	403
2022. év	0	359	28	387
2023. év	0	430	26	456
2024. 09. 30-ig	0	296	0	296

2023-ban a szakápolás igénybevétele az előző évekhez képest további emelkedést mutat. A gyógytorna igénybevétele a táblázatban szereplő időszakot tekintve 2023-ban volt a legmagasabb.

A feladat költségeinek fedezésére 2023. április 01-től a NEAK teljesítményen alapuló támogatást biztosít.

A betegek zöme 60 év feletti, a nemek tekintetében a nők körében magasabb az igénybevétel.

15. táblázat Betegek száma, nemek és életkor szerint

Év		Életkor							Összesen
		18-29	30-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90 felett	
2019. év	férfi	0	0	4	9	7	2	1	23
	nő	0	1	3	9	12	5	6	36
2020. év	férfi	0	0	1	5	5	4	3	18
	nő	0	0	6	8	8	7	3	32
2021. év	férfi	0	2	2	1	4	2	2	13
	nő	0	0	2	10	7	6	4	29
2022. év	férfi	0	0	5	5	4	3	1	18
	nő	0	2	2	9	5	9	2	29
2023. év	férfi	0	3	7	3	9	4	2	28
	nő	0	1	1	9	8	10	3	32
2024.09.30	férfi	0	1	2	4	3	4	1	15
	nő	1	1	0	5	6	8	3	24

Az ápolás elrendelését indokló, leggyakrabban előforduló esetek:

- Szakápolás esetén: fekélyek, decubitusok ellátása; műtét utáni állapotok ellátásával kapcsolatos segítségnyújtás.
- Szakirányú terápiás szolgáltatás esetén mozgással-, hely és helyzetváltoztatással; gyógyászati segédeszközök-, protézisek betanításával; műtéti területek ellátásával kapcsolatos tevékenységek igénybevételével jelentkeznek a szolgáltatást igénybe vevők.

Mindkét ellátásban magas a balesetek utáni ellátás, illetve sebkötözés sebkezelés esetében a műtétek utáni sebfertőzések, szövődmények.

A házi orvosokkal és a szakorvosokkal való kapcsolattartás folyamatos, az utasításokat írásos formában szóbeli kiegészítéssel adják. A betegek és hozzátartozóik egyre tájékozottabbak a szakápolásra jogosultsággal és igénylésével kapcsolatban. 2018 óta a kötszer beszállító biztosít sebész szakorvost, aki háznál vizitel, illetve a szakápolóval konzultál a seb állapotáról, valamint a további kezelésekről, kétheti rendszerességgel.

Személyi feltételek

A feladatokat 2 fő diplomás ápoló megbízásos jogviszonyban, 1 fő gyógytornász egyéni vállalkozóként látja el.

Tárgyi feltételek

A szakápoláshoz szükséges eszközök biztosítottak, az adminisztrációs tevékenység elvégzéséhez az Alapszolgáltatási Központban van biztosítva irodahelyiség. A munkavégzéshez szükséges eszközök, védőfelszerelések rendelkezésre állnak.

3.3) Házi orvosi ellátás

2022. szeptember 01. napjától működteti a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat a mezőberényi V. számú házi orvosi körzetet, melynek ellátási területe kiterjed a csárdaszállási lakosokra is. A körzet tartós helyettesítését helyettesítési szerződéssel dr. Oláh Erzsébet látja el, távolléte esetén dr. Csók László látja el a helyettesítést.

Az egészségügyi alapellátás keretében biztosítjuk, hogy a beteg a lakóhelyén, illetve annak közelében hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül. A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése és gyógyítása, valamint az egészségfejlesztés céljából. A házi orvosi ellátás naponta, meghatározott rendelési időben, az orvosi rendelőben, indokolt esetben a beteg otthonában történik. A házi orvos a hozzá bejelentkezett biztosítottak egészségügyi- és életvitelével kapcsolatos, jogszabályban meghatározott adattartalmú törzskartont vezet.

Rendelési idő:

	Mezőberény	Csárdaszállás
Hétfő	12:00-13:00	---
Kedd	12:00-13:00	14:00-15:15
Szerda	12:00-13:00	---
Csütörtök	12:00-13:00	14:00-15:15
Péntek	12:00-13:00	---

Rendelkezésre állási idő:

Hétfő	8:00 - 16:00
Kedd	8:00 - 16:00
Szerda	8:00 - 16:00
Csütörtök	8:00 - 16:00
Péntek	8:00 - 16:00

A házi orvos munkáját az egészségügyi szolgálati jogviszony keretében foglalkoztatott asszisztens segíti, aki az alábbi feladatokat látja el:

- az orvos feladataihoz kapcsolt ápolási munka,
- megelőzésben, szűrésben, gondozásban való részvétel,
- a vizsgálathoz, gyógykezeléshez szükséges eszközök, anyagok előkészítése, fertőtlenítés, sterilizálás, tárolásról gondoskodás,
- sürgős orvosi ellátást igénylő esetben az ellátás megszervezése (házi orvos, ügyelet, mentő),
- szükség szerint elsősegély nyújtása,
- otthonápolással, szakápolással kapcsolatos együttműködés,
- egészségnevelés.

Ezek közül leggyakrabban előforduló feladat a vizsgálathoz, gyógykezeléshez szükséges eszközök, anyagok előkészítése, fertőtlenítés, sterilizálás, tárolásról gondoskodás, az orvos feladataihoz kapcsolt ápolási munka, valamint a sürgős orvosi ellátást igénylő esetben az ellátás megszervezése.

A napi rendeléseken átlagosan 40 fő jelenik meg személyesen, az EESZT-be naponta megközelítőleg 30 betegnek töltenek fel receptet. Az asszisztens a körzeti betegápolás feladatkörében naponta általában 5 beteget lát el, akinél vérnyomást mér, vért vesz, injekciót.

Az V. számú felnőtt házi orvosi körzethez Mezőberény és Csárdaszállás közigazgatási területéről összesen 938 lakos tartozik.

Személyi feltételek

1 fő házi orvos, belgyógyász, gastroenterológus szakvizsgával rendelkező orvos

1 fő körzeti ápoló végzettséggel rendelkező asszisztens

Tárgyi feltételek

A házi orvosi szolgálat rendelői a jogszabályi előírásoknak megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkeznek. Biztosítottak a szükséges eszközök, berendezési tárgyak, egyszer használatos eszközök, melyek az orvosi ellátáshoz szükségesek.

4) Egészségügyi szakellátás

4.1) Laboratórium

A JO progresszivitási szintű kislabor vérvételi helyként működik, s csupán a vörösvértest süllyedés és a teljes vizeletvizsgálat elvégzésére van jogosultsága. A levett vizsgálati anyagokat az intézmény saját gépjárművével, napi rendszerességgel szállítja Békéscsabára, a Békés Vármegyei Központi Kórház Dr. Réthy Pál Tagkórház laboratóriumába, ahol a feldolgozás és az eredmények elkészítése történik.

Valamennyi vizsgálathoz le tudja venni a labor az anyagot, így nem kell más településre utazni a lakosoknak. Az EESZT-hez történő csatlakozásnak köszönhetően a vizsgálati eredményekhez már aznap hozzá lehet jutni.

A betegek továbbra is előzetesen egyeztetett időpontra ékeznak a laborba, így elkerülhető a „tömeges” várakozás és a betegforgalom is tervezhető. Természetesen sürgős esetben előzetes időpont egyeztetés nélkül is fogadjuk a pácienseket.

A laboratórium betegforgalmi adatait az alábbi táblázat szemlélteti:

16. táblázat Betegforgalmi adatok

	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. 09.30-ig
Betegek száma (fő)	10656	9620	9440	9521	7417	6700	7445	5980	8771
Vizsgálatok száma	87427	82500	70295	65122	48279	44084	59110	45825	76482

A forgalmi adatokban emelkedés mutatkozik, a betegek száma elérte, a vizsgálatok száma meg is haladta a pandémia előtti értékeket.

2023. április 01-től az átlagfinanszírozást felváltotta a teljesítményen alapuló finanszírozás.

A helyben végzett labordiagnosztika vonatkozásában a QualiCont Nonprofit Kft. minőségellenőrzést végez jártassági körvizsgálatok szervezésén keresztül, a laboratóriumok vizsgálati eredményeinek összehasonlító elemzésével az egészségügyi diagnosztikai tevékenység megbízhatóbbá tétele, a betegbiztonság és a magas szintű egészségvédelem érdekében. Feladata nem a szankcionálás, hanem a munkánk támogatása a szakmai munka minőségének fenntartása és javítása céljából. A minőségellenőrzési vizsgálatok alakalmával az alkalmazott orvos is közreműködik a minták továbbításában, illetve egyúttal szakmai ellenőrzést, konzultációt végez a helyi Laboratóriumban.

Személyi feltételek

A vérvételt és a helyben végzett diagnosztikai vizsgálatokat 2 fő egészségügyi szolgálati jogviszony hatálya alatt foglalkoztatott kolléga végzi, 6 -6 órában. A jogszabályi előírásoknak megfelelően 1 fő orvos, megbízási szerződés alapján laboratóriumi szakorvosi felügyeletet lát el.

Tárgyi feltételek

A 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendeletben előírt tárgyi feltételekkel a progresszivitási szintnek megfelelően rendelkezünk. A mindennapi munkavégzéshez, vérvételhez, helyben végzett vizsgálatokhoz szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése a szükségleteknek megfelelően folyamatosan történik.

5) Humánerőforrás fejlesztése

Intézményünk támogatja és elősegíti a dolgozók képzését és továbbképzését, hiszen szakmailag magas színvonalú munkát csak magasan kvalifikált szakemberekkel lehet ellátni. A dolgozók szakképzettségi aránya ennek is köszönhetően továbbra is 100 %-os.

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben foglalt előírásoknak megfelelően az idősek otthona munkatársai közül az elmúlt egy évben 2 fő szerzett demencia gondozó képesítést, így összesen már 12 fő rendelkezik ezzel a végzettséggel.

A Juhász Gy. utcai Idősek Otthona ápolói közül 2 fő, a Puskin utcai Idősek Otthonából 1 fő általános ápoló képesítést szerzett. A Laboratórium segédasszisztens munkatársa általános ápoló képzésre jár, jelenleg másodéves. A Juhász Gyula utcai Idősek Otthona terápiás munkatársa szociális munkás képzésre jár és az érettségi megszerzése érdekében 8 fő gimnáziumi tanulmányokat folytat.

Mind az egészségügyi, mind a szociális és gyermekjólét területeken folyamatosan teljesítik a munkavállalók a jogszabály által előírt továbbképzési kötelezettségüket.

A kollégák az elmúlt egy év során az alábbi továbbképzéseken vettek részt:

- Tudásbővítés, általános és alapvető ismeretek elsajátítása az egyházi és nem egyházi gondoskodást nyújtó intézményrendszerben: 11 fő
- A kisgyermeknevelők által vezetett szakmai dokumentáció tartalma és vezetése: 3 fő
- Hatékony kommunikáció a bölcsődében: 2 fő
- Játéktevékenység elmélete 1. Megfigyelési-, értékelési- és dokumentációs ismeretek támogatása, fejlesztési lehetőségek bemutatása: 1 fő
- Önállóság fejlődése 1. Megfigyelési-, értékelési- és dokumentációs ismeretek támogatása, fejlesztési lehetőségek bemutatása: 1 fő

A vezetőképzésre kötelezett munkatársak közül 2 fő elvégezte a Szociális ágazati alap vezetőképzés megújító képzését.

Mezőberény, 2024. október 16.

Megyeriné Pénzes Mária
Megyeriné Pénzes Mária
igazgató